

БҮРЯДАД ҮНЭН

СОВЕТСКОМУ СОЮЗУ АЙ КОММУНИСТ ПАРТИИ БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ.
БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДУЙ, МИНИСТРҮУДУЙ СОВЕДУЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-нээ гарана

№ 293 (16816)

1984 оной декабриин 22, суббото

Сэн 3 мүнгов.

НАНАЛАА НЭГЭДЭЛГҮЙН ОРШОН БАЙДАЛДА

нүхэр К. У. Черненко хэлсэн программан утгы совет хүнүүд хүтэлбэри болгон, бээлүүлж байхай, Маней обществын ажабайдай бүхы халбаринуудта үндээн хубилтанууды хэж, социально-экономическа хүгжэлтэ дэбжэлтэ туйлаха талаар партиин тодорхойлон зорилгонууды ажалса коллективүүдэй бээлүүлхээр бэлэн байхан тухай суглаанда хабаадагшад мэдүүлж. Ажалай бүтээс дээшлүүлж, продукция өөрын үнэ сэн хямдаруула, түүхэй эд, материалнууды, элшэ хүснэй нооснууды алмаха, эмхидхэл болон журамые шагнадаха харгы замууды харална.

ба арадуудай хоорондо харилсаа холбоо тогтоохын туле эсэж сусаагүй тэмсэлх Константин Устинович Черненко РСФСР-эй Верховно Советэй депутата кандидадаар дэбжүүлхы дурдаанаб гэжэ тэрэ мэдүүлэ. Энэ дурдахалын нэрвэмэ, удаан үргэлжлэн алгыг ташалгаар утгадеба. Константин Устинович Черненко болон түрүү бүлэд хайлуулагша Вячеслав Иванович Коптево нийслэлэй Калининска хунгуулин округһоо РСФСР-эй Верховно Советэй депутата кандидадаар дэбжүүлхы суглаан нэгэн дуугар тогтоого.

лагдамал званое даагша Василий Николаевич Кулешиние, Промышленна хунгуулин округһоо Россин Федерациин гүрэнэй засагай дээдэн зургааный депутата кандидадаар нэрлээн байна. Москвагай радиотехническ аппаратурын заводой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогай гэшүүн, партиин Московско городской комитетэй нэгдэхки секретарь Виктор Васильевич Гришин болон энэ заводой электрослесаринуудай бригадир Леонид Васильевич Абажовые Орехово-Борисовск хунгуулин округһоо РСФСР-эй Верховно Советэй депутата кандидадаар дэбжүүлэ.

Красноярскын торгон бүдэй комбинатай хүдэлмэришэд, инженерно-техническ хүдэлмэришэд болон алба хаагшад Константин Устинович Черненко, нэгдэхки Анна Герасимовна Сахарова Свердловско хунгуулин округһоо республикын гүрэнэй засагай дээдэн зургааный депутата кандидадаар дэбжүүлэ.

Владивостоктой «Дальзавадой» коллектив КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогай гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Николай Иванович Рыжковые Заводской хунгуулин округһоо, Пермск областин СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Чайковскин торгон бүдэй комбинатай эжлешэдэй түлөөлгөшэд КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогай гэшүүн, СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлгшын Нэгдэхки орлогшо, СССР-эй гададын хэрэгүүдэй министр Андрей Андреевич Громько болон 2-дохи комбинатай эрэлгын үйлдэриин эрэгшэ Агафья Якимовна Панина, Ростовой «Красный Аксай» гэжэ культиворна зарин нэгдэхки хүдэлмэришэд КПСС-эй ЦК-гай секретарь Константин Викторович Русаковые Пролетарска хунгуулин округһоо РСФСР-эй Верховно Советэй депутата кандидадаар дэбжүүлэн байна.

Орономнай ажалса коллективүүд хүдэлмэришэн ангин, колхозно таряашадай, арадай интеллигенциин гээл эрхим түлөөлгөшэды республиканыудай Верховно Советуудай депутата кандидадаар дэбжүүлэ. Коммунист парти болон Совет гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэды хунгалда депутатта түрүүлгшнээ кандидадаар нэрлэнэ.

Орон доторнай эхилээд байхан хунгуулин кампан манай обществын демократическ, эрхэтэдэй социальна ба политическ үүсхэл эдэбхи гаргажа байны батаар элрэхилэн гэршлэнэ. Москвагай «Халуур ба Балта» гэжэ металлургическа заводой коллективэй суглаан байрай оршон байдада болобо. Предприятиин профкомой түрүүлгш В. Р. Фетинов суглаан нэгээ. Хүдэлмэришэн А. В. Малишев трибунада гарба. Коммунист парти болон Совет гүрэнэй, уласхоорондын коммунист болон хүдэлмэришэн хүдэлмэришэ элрэхки ажал абуулагша, ленинскэ түхэлэй хүтэлбэрилэгшэд, марксистско-ленинскэ суртал хургаалууды нэбтрүүлэн дэлгэрүүлээд дүлэтэ пропагандаст, эб найрамдалай

Ставрополлин хүдөө ажарын эрдэм-шажлалгын институтай подразделениүүдэй нэгэн болохо «Михайловское» гэжэ туршалгын ажарын таларшад, малшад, инженерно-техническ хүдэлмэришэд болон алба хаагшад суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь, Михаил Сергеевич Горбачев болон оныхожоруу

Москва шадарай «Электросталь» заводой коллектив КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогай гэшүүндэ кандидат, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгшын Нэгдэхки орлогшо Василий Васильевич Кузнецовые Электростальска хунгуулин округһоо, Москва шадарай Подольск хотын М. И. Калининэй нэрэмжэтэ механическ завод КПСС-эй ЦК-гай секретарь Иван Васильевич Капитоновые Подольско городской хунгуулин округһоо РСФСР-эй Верховно Советэй депутата дэбжүүлхы тогтообо.

Краснодарай «ЗИП» гэжэ электрo-хэмжэлгын приборостроительск заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническ хүдэлмэришэд

Мүнөөдэр — Энергетигэй үдэр

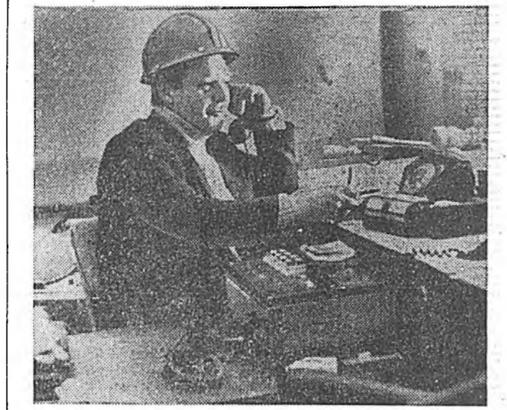
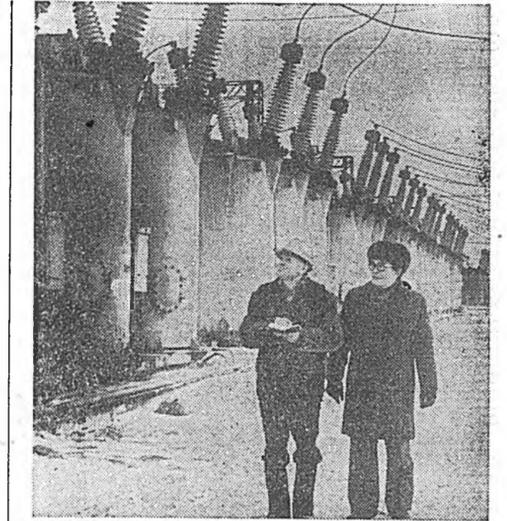
ЭЛШЭ ХҮСЭ — ЭЛБЭГ ЕХЭЭР

Экономикын, нитын үйлдэбэрин эршэ түгэс хүгжэлтэдэ ороной түлишинэй энергетическ комплекс ехэ үүргэ дүүргэдэг юм. Энэманай хадаа элшэ хүснэй нооснууды үйлдэбэрилгын, хуабарилгын тараалгын халбаринууды нэгдүүлэдэг арадай ажарын гээл томо системэнүүдэй нэгэн болоно. Арадай ажарын хүгжэлтэдэ, эрдэм, техникын дэбжэлтэдэ шидэхэй нүлөө үзүүлэдэг. Электрын элшэ хүсэ ашгалгаһаа боложо, национална олоорошин ургалта аяар 30 процентээр нэмдэг.

Мүнөө үедэ промышленностин технологическа түхээрлэгнүүдэй, хэржэлнүүдэй 80 шахуу процентэй электрын элшэ хүснэй аргаар хүдэлгэгдэнэ. Хүдөө ажалдаа нүүлэй 5 жэлэй туршдаа электрын элшэ хүсэ хэржэлтэдэ 1,5 дахинээр дээшлээ, электродвигательнүүдтэ, электрo-түхээрлэгнүүдтэ үйлдэбэрилэгдэн элшэ хүснэй табатахи хубинь гаргалсаалагдадаг юм. Хүн зоной ажаһуудалай хэржэлтэдэ хангалда электрын элшэ хүснэй эххэн хубинь элжээгдэдэг болонохой. Электривүгжэ дам саашдаан үргэдэхэдэ, бар хуасөөр хэгдэдэг ажал бага болушаалтад, Внуковска аэродром дээрэ Менгисту Хайле Мариамые үдэшбэд.

Республикын элшэ хүсөөр хангалгы хүлээбэрилжэ диспетчерск албан эмхидгэлгэнэй, автоматическ хэлжэ холбоон болон тоолон тодорхойлоглын түб уршатай хүдэлэнэ. Ингэжэ нотагай байдалы дурдаһанай удаа орон дотор үйлдэбэриинөө жээсэ абаад хараа, Манай орондо 1921 ондо үйлдэбэрилэгдэн электрын бүхы элшэ хүсн мүнөө орондо гурбан часай туршда үйлдэбэрилэгдэнэ, арадай ажароода дамжуулагдана. Улаан-Удэ хоты дунлаагаар хангаха талаар Улаан-Удын ТЭЦ, энэ городон дулаа дамжуулаг программа бээлүүлгэдэ, арадай хуудал байдалы хайжааруулгада ехэ үүргэ дүүргэдэг байхна лэбайт.

ТЭЦ-эй барилгашад республикын энергетикын хүгжэлтэдэ хубитаяа бага бээшээр оруулна. «Востокэнергомонтаж», «Сибэлектроэнергострой» трестнүүдэй коллективүүд электростанцинуудай ба дулаа дамжуулаг сетьнүүдэй гол түхээрлэгнүүды саг болзоороо, хайн шанартайгаар тодхон хабсаргана. Тийхэдэ «Забайкальскэлектрострой» трестын оньхожоруулагдамал 56-дахки колоннын, «Востоксибирскэлектрострой» трестын оньхожоруулагдамал 30-дахки, 41-дахки, 104-дахки колоннуудай коллективүүд электрын элшэ хүсэ дамжуулаа хүжөөхоор ехэ хүдэлмэри хэрэ.

Бурядай энергетигүүд мэргэжлэлгэнэ талаар хангады ажалай нилээд ехэ амжалта, туйлапануудар утгажа байхна. 1982 ондоо эхилээд, нотагай электростанцинуудта үйлдэбэрилэгдэн электрын элшэ хүсөөр республика гүйдээ хангадана. Бурядай энергетическ СССР-эй энергетическ нэгдэхэдэмэл системын бүридлэдэ оролсодог гэжэ. Гусиноозерско ГРЭС-эй электрын элшэ хүсн Монголой Арадай Республикада дамжуулаан элжээгдэдэг.

Мэргэжлэлгэнэ заншала байндэрые утгажа байхадаа, үйлдэбэрин түрүүлүлэе, ажалай ветеранууды эсэтугай дурдан нэрлэмээр. Республикын энергетикын хүгжэлтэдэ, предприятинуудай уршатай эжлэда хубитаяа ехээр оруулжэ байхан эдэ түрүүлүлэе коллективүүдэй найдамтай хүсэн мүн. Жээшлэхэдэ, Улаан-Удын ТЭЦ-эй станцин халаанай начальник Ю. И. Шухов, Гусиноозерскын ГРЭС-эй газелетрo-хабаргаша Ю. И. Иванов, электрическ сетьнүүдэй үйлдэбэрин техникческ түбэй албанай мачалык Т. А. Рудак, хойто районоудай электростетинин электромонтёрнуудай бригадир В. И. Козулин, Бэшуурэй районой электростетинин мастер А. А. Бутаков, Байгалай электростетинин электромонтёр Г. К. Караганов, Бурятэнергетик РЭУ-гэй автотехникын түбэй албанай начальник А. В. Тершилов гэгшэд сродлостотой нарин ажалараа олон жэлэй туршда шалгарнаар.

ТЭЦ-эй барилгашад республикын энергетикын хүгжэлтэдэ хубитаяа бага бээшээр оруулна. «Востокэнергомонтаж», «Сибэлектроэнергострой» трестнүүдэй коллективүүд электростанцинуудай ба дулаа дамжуулаг сетьнүүдэй гол түхээрлэгнүүды саг болзоороо, хайн шанартайгаар тодхон хабсаргана. Тийхэдэ «Забайкальскэлектрострой» трестын оньхожоруулагдамал 56-дахки колоннын, «Востоксибирскэлектрострой» трестын оньхожоруулагдамал 30-дахки, 41-дахки, 104-дахки колоннуудай коллективүүд электрын элшэ хүсэ дамжуулаа хүжөөхоор ехэ хүдэлмэри хэрэ.

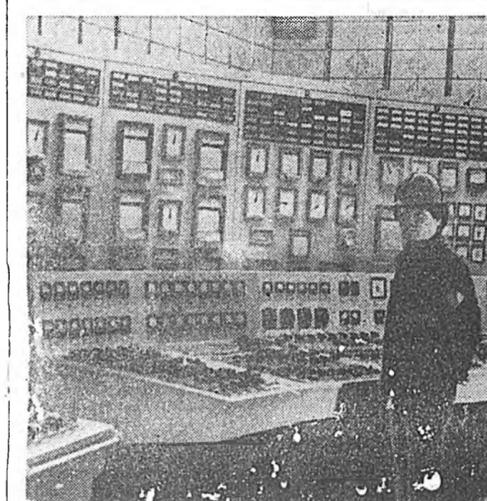
Арбан нэгдэхки табан жэлэй дүрбэн жэлэй туршда «Бурятэнергетик» районно энергетическ управлениин коллектив 100 миллион түхэригэй хүдэлмэри хэжэ амжаа. ЛЭП-35 киловольт хүснэй лини 700 километртэ, ЛЭП-0,4-10 киловольт хүснэй лини 1600 километртэ, 500 мянган киловольт-ампер хүснэй трансформаторна түхээрлэгнүүд, тийхэдэ дулаа дамжуулагын сетьнүүд ашгаллагдаа тушагдаа. Улаан-Удын 2-дохи ТЭЦ-эй, Гусиноозерско ГРЭС-эй хоёрдохки элжээнэй барилгын хүдэлмэрин эршэ түргэдэгдэжэ байна.

Бурядай энергосистемын бүхы хүдэлмэришэд парти, правительствын шидэхбэринүүды бээлүүлэн, түсбэтэ табан жэлэе эрхим хайнаар түгэсхэнь, экономикын эршэ түгэс хүгжэлты хурдахахын тула хүсэ шадалаа элүүлэн хүдэлхэ, электрын элшэ хүсэ элбэг ехээр үйлдэбэрилжэ зарилготой.

Г. БОРИСОВ.
Бурятэнергетик РЭУ-гэй эрхилгшэ.

Бурядай энергетигүүд мэргэжлэлгэнэ талаар хангады ажалай нилээд ехэ амжалта, туйлапануудар утгажа байхна. 1982 ондоо эхилээд, нотагай электростанцинуудта үйлдэбэрилэгдэн электрын элшэ хүсөөр республика гүйдээ хангадана. Бурядай энергетическ СССР-эй энергетическ нэгдэхэдэмэл системын бүридлэдэ оролсодог гэжэ. Гусиноозерско ГРЭС-эй электрын элшэ хүсн Монголой Арадай Республикада дамжуулаан элжээгдэдэг.

Гансал үнгэрэн жэлэдэ электростанцинуудта түлшэ гаргалгын хэмжээе абаад хараа хаа, нэг киловольт-час бүхэндэ нимэ гаргалгаша 2,7 граммаар доошлоһон байна. Ингэжэ 20 мянган тонно түлшэ алмагдаа. Недондонойитой сасуулбал, байгша ондо энергосистемын электростанцинуудта дулаа дамжуулаа 8 шахуу процентээр дээшлээ юм. Арбан нэгдэхки табан жэлэй дүрбэн жэлэй туршдаа хүдөө ажарыда электрын элшэ хүсэ хэржэлтэдэ 20 процентээр дээшлээ. Мүнөө үедэ республикын хүдөө ажарые элшэ хүсөөр хангалгы Россин Федерацида байдалтай зэргэсүүлээ үзбэл, манда хураггүй дээгүүр тоо, баримта тосдор-ойлогдоно гэжэ тэмдэглээт. Ороной зүүн зүгтэ баригдан бодохоодоһон Гусиноозерско ГРЭС бата найдамтай ажалараа сууржаа эхилэнэй, Электростанциин тү-

Бурядай энергетигүүд мэргэжлэлгэнэ талаар хангады ажалай нилээд ехэ амжалта, туйлапануудар утгажа байхна. 1982 ондоо эхилээд, нотагай электростанцинуудта үйлдэбэрилэгдэн электрын элшэ хүсөөр республика гүйдээ хангадана. Бурядай энергетическ СССР-эй энергетическ нэгдэхэдэмэл системын бүридлэдэ оролсодог гэжэ. Гусиноозерско ГРЭС-эй электрын элшэ хүсн Монголой Арадай Республикада дамжуулаан элжээгдэдэг.

Гансал үнгэрэн жэлэдэ электростанцинуудта түлшэ гаргалгын хэмжээе абаад хараа хаа, нэг киловольт-час бүхэндэ нимэ гаргалгаша 2,7 граммаар доошлоһон байна. Ингэжэ 20 мянган тонно түлшэ алмагдаа. Недондонойитой сасуулбал, байгша ондо энергосистемын электростанцинуудта дулаа дамжуулаа 8 шахуу процентээр дээшлээ юм. Арбан нэгдэхки табан жэлэй дүрбэн жэлэй туршдаа хүдөө ажарыда электрын элшэ хүсэ хэржэлтэдэ 20 процентээр дээшлээ. Мүнөө үедэ республикын хүдөө ажарые элшэ хүсөөр хангалгы Россин Федерацида байдалтай зэргэсүүлээ үзбэл, манда хураггүй дээгүүр тоо, баримта тосдор-ойлогдоно гэжэ тэмдэглээт. Ороной зүүн зүгтэ баригдан бодохоодоһон Гусиноозерско ГРЭС бата найдамтай ажалараа сууржаа эхилэнэй, Электростанциин тү-

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

Гусиноозерско ГРЭС Зүүн-Сибирин эгээл томо электростанцинуудай нэгэн мүн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Түрүү машинист В. Мунгалов. 2. ГРЭС-эй нээмэл подстанциида. 3. Станцин халаанай начальник В. Тавчица.

